

T.B.M.M.
SAADET PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 02.02.2024
Sayı: 10

Mahmut ARIKAN
Kayseri Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 30.01.2024

Mahmut ARIKAN
Kayseri Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 8-2-2024	Esas No: 2/1998

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİGİ
07 Şubat 2024
Numara:

TBMM GENEL YERAK
07 Şubat 2024
No: 1325595

Mahmut ARIKAN
Kayseri Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Türkiye'de emekli maaşlarının yetersizliği ciddi bir sorundur. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 2023 itibariyle emekli maaşları, artan yaşam maliyetlerine yetişememiştir. 2022 ve 2023 yıllarındaki yüksek enflasyon, emeklilerin satın alma gücünü olumsuz etkilemiştir. Birçok emekli, temel ihtiyaçlarını bile karşılamakta zorlanmaktadır.

Emeklilik sistemindeki bu sorunlar, Türkiye'nin gelir dağılımındaki eşitsizliklerin bir parçasıdır. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) raporları, Türkiye'nin Avrupa'daki en yüksek gelir eşitsizliklerinden birine sahip olduğunu belirtmektedir. Farklı sigortalı grupları arasında maaş ve artış oranlarında uygulanan farklılıklar, bu eşitsizliği daha da artırmaktadır.

Bu durumun çözümü için acil bir emeklilik reformuna ihtiyaç vardır. Türk emeklilik sistemi, özellikle 2024 yılında daha büyük bir krizle karşı karşıyadır. Memur, esnaf, çiftçi ve işçi emeklileri arasındaki eşitsizlikler, genel maaş yetersizlikleri ve adaletsiz gelir dağılımı, toplumun daha geniş sorunlarını yansıtmaktadır.

7438 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yapılan EYT düzenlemesinin yetersiz ve dar kapsamlı uygulanması ve tüm emekliler için adil bir gelir sağlanamaması kabul edilemez. Özellikle 08 Eylül 1999 sonrası işe girenlerin de yaş geçiş şartının daha esnek hale getirilmesi, emekli aylıklarındaki farklılıkların azaltılması, adil ve sosyal devlet ilkelerinin bir gerekliliğidir.

Emeklilik sistemindeki bu eşitsizlikleri ve yetersizlikleri ele alacak kanun değişiklikleri bir ihtiyaçtan öte artık zaruri hale gelmiştir. Emeklilik, hayatımızın son döneminde karşılaşacağımız bir gerçektir. Emeklilere onurlu ve rahat bir yaşam sağlamak devletin sorumluluğundadır. Türkiye'de yapılan emekli maaşı artışları yetersizdir. Sosyal adalet ve hakkaniyet çerçevesinde, tüm emeklilere adil muamele edilmesi ve gelir dağılımı sorunlarının azaltılması amacıyla yaş şartı geçişine ilişkin hükümler ile yaşlılık aylığı bağlanmasına esas hesaplama yönteminde eskiye göre olan farklılıkların giderilmesi amacıyla "Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi" hazırlanmıştır.

Mahmut ARIKAN
Kayseri Milletvekili

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - Düzenleme ile yaşlılık aylığı bağlanmasında 7438 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 1 inci maddesi ile yapılan değişiklik sonucunda 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında 8/9/1999 tarihinden önce ilk defa sigortalı sayılanlarla bu tarihten sonra ilk defa sigortalı sayılanlar arasında ortaya çıkan ani yaş şartı değişikliği durumunun Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında belirtilen sosyal bir hukuk Devleti olma tanımı gereğince uygun bir geçiş düzenlemesi gerektirmesinden ötürü aktüerya dengeleri gözetilerek daha fazla prim ödemesi yapanlara yaş şartının düşürülmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2 - Düzenleme ile yaşlılık aylığı hesaplamasında kullanılan güncelleme katsayısının önceki düzenlemelerde yer alan hesaplama modeli ile aynı kalması sağlanarak aylıkların hesaplanmasındaki farklılıkların azaltılması amaçlanmıştır.

MADDE 3 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 4 - Yürütme maddesidir

Mahmut ARIKAN
Kayseri Milletvekili

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - 5510 sayılı Kanunun geçici 9 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında olup da 8/9/1999 tarihinden 30/4/2008 tarihine kadar ilk defa sigortalı sayılanlar kadın ise 60, erkek ise 62 yaşını doldurması ve en az 15 tam yıl malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemesi şartıyla kısmi yaşlılık aylığından yararlanırlar.

4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olup da 8/9/1999 tarihinden 30/4/2008 tarihine kadar ilk defa sigortalı sayılanlar 61 yaşını doldurması ve en az 15 tam yıl malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemesi şartıyla kısmi yaşlılık aylığından yararlanırlar.”

“4 üncü maddenin birinci fıkrası kapsamında veya 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı Kanun kapsamında olup da 8/9/1999 tarihinden 30/4/2008 tarihine kadar ilk defa sigortalı sayılanlar 45 yaşını doldurmuş ve 9000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olması şartıyla yaşlılık aylığından yararlanırlar.”

MADDE 2 - 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (29) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“29) Güncelleme katsayısı: Her yılın Aralık ayına göre Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllık tüketici fiyatları genel indeksindeki değişim oranı ile sabit fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla gelişme hızının toplamına (1) tam sayısının ilâve edilmesi sonucunda bulunan değeri,”

MADDE 3 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.